

ผลงานการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อเรื่อง : ปุ๋ยหมักหมักหัตถกรรม – ใช้เศษวัสดุในคณะเกษตร สร้างปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพ

ชื่อเจ้าของผลงาน : อาจารย์ทรงศักดิ์ ธรรมจรัส

ตำแหน่ง : อาจารย์ สังกัด : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ที่มาและความสำคัญของปัญหา :

ภายในคณะเทคโนโลยีการเกษตรมีเศษวัสดุเหลือใช้จากกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวนมาก เช่น เศษพืช เศษหญ้า ใบไม้ ซึ่งมักถูกทิ้งโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์ ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการใช้ปุ๋ยในการปลูกพืชและดูแลแปลงเกษตรอย่างต่อเนื่อง จึงมีแนวคิดในการนำเศษวัสดุเหล่านี้มาแปรรูปเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์เพื่อใช้หมุนเวียนภายในคณะ ช่วยลดต้นทุน และลดปริมาณขยะ ตอบโจทย์แนวทางเกษตรยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้

1. เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุเหลือใช้ภายในคณะ
2. เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านปุ๋ยและลดปริมาณขยะชีวมวล
3. เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้เชิงปฏิบัติในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรและนักศึกษา

กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)

1. รวบรวมเศษพืช ใบไม้ หญ้า เศษอาหารภายในคณะ
2. จัดทำพื้นที่หมักโดยใช้ถังพลาสติกหรือหลุมหมัก
3. นำวัสดุที่รวบรวมมาหมักร่วมกับมูลสัตว์ รำข้าว และจุลินทรีย์ EM
4. ดูแลและกลับกองหมักสม่ำเสมอเพื่อเร่งการย่อยสลาย
5. เก็บและนำปุ๋ยที่ได้ไปใช้ในแปลงปลูกผัก และทดลองพืชของคณะ

เครื่องมือหรือกิจกรรมที่ใช้ :

1. ถังพลาสติก 200 ลิตร, จุลินทรีย์ EM, รำข้าว, มูลสัตว์, พลั่ว, เครื่องมือการเกษตรเบื้องต้น
2. การจัดเวรดูแลหมักโดยนักศึกษา/เจ้าหน้าที่

3. การบรรยายและสาธิตในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

1. ลดปริมาณขยะอินทรีย์ในคณะได้มากกว่า 70%
2. ประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อปุ๋ยอินทรีย์เฉลี่ย 2,000 บาท/ปี
3. ใช้ปุ๋ยหมักในการบำรุงแปลงผักและพืชทดลอง ทำให้พืชแข็งแรงและผลผลิตดีขึ้น
4. นักศึกษาได้รับความรู้จากกระบวนการผลิตจริง และมีส่วนร่วมในกิจกรรม

บทเรียนที่ได้รับ/ข้อเสนอแนะ :

1. การจัดการเศษวัสดุสามารถต่อยอดเป็นระบบปุ๋ยหมักถาวรของคณะ
2. ควรมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อจำหน่ายเชิงพาณิชย์
3. สามารถขยายผลสู่ชุมชนรอบมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นต้นแบบการจัดการของเสียแบบยั่งยืน